

thi det vilde være sørgeligt. Men der er en Tendents til at jage Folk bort, naar de nærme sig det 3die eller 4de Aar. Det kan ikke nægtes, at det vilde være det Humaneste overfor Individerne, om de bleve forsørgelsesberettigede paa det Sted, de have valgt til Opholdssted. Det kan der ikke være Tvivl om; jeg kan heller ikke se rettere, end at det ogsaa var den mest passende Fordeling af Befolkningen. Man maa jo dog nemlig gaa ud fra, at der har været Brug for den Bedkommendes Arbeidskraft i den Tid, han har været paa eet Sted. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at i Norge er det ved Loven af 1863 fastslaaet, at 2 Aar er nok for at vinde Forsørgelsesberettigelse. I Sverig have de indført Forsørgelsesret efter et Aars Ophold, og saavidt jeg erindrer, men det tør jeg ikke sige bestemt, er noget Lignende Tilfældet i England. Og saa i adskillige nydybste Stater har det været saaledes, men der kom Reaktionen paa Grund af andre Forhold, idet man nemlig flere Steder havde 15 Aars Ophold som Betingelse for Forsørgelsesberettigelse, og der er man altsaa nu gaaet til 5 Aar. Ellers har som sagt de fleste Stater affortet eller begrændset den Tid, der udfordres for at vinde Forsørgelsesret i Kommunen. Her i Danmark ere vi nu gaaede den modsatte Vej; thi ved Planen for Kjøbenhavns Fattigvæsen af 1799 var det bestemt 3 Aar, og i Reglementet for Kjøbstæderne og Landkommunerne af 5te Juli 1803 vare de 3 Aar ogsaa fastholdte. Det var først, saavidt jeg erindrer, i 1839, det blev forandret, efter at der var indkommet en Petition, som det hedder, fra de jydskke Stænder, der klagede over, at den Tid, der skulde til her i Landet for at vinde Forsørgelsesret, var for kort. Jeg erindrer ikke disse Udtalelsers Ordlyd, men jeg kan godt tænke mig, hvad der har bevæget de jydskke Stænder til at foreslaa en Forlængelse af Tidsfristen. Paa den Tid indvandrede der nemlig en hel Del Slesvigere og Holstenere til Danmark, og naar de saa bleve ude af Stand til at ernære sig selv og skulde sendes tilbage, vare Forholdene ikke ens i Danmark og Slesvig-Holsten, idet der der forlangtes 15 Aar for at erhverve Forsørgelsesret, hvorimod vi Andre gave Retten efter 3 Aars Forløb, saa det var meget naturligt, at dette Forlangende om de 5 Aar kom frem fra de jydskke Stænder. Smidlertid er det Forhold jo nu forandret, og som sagt, jeg kunde ønske at gjøre Tidsfristen saa kort som mulig. Jeg har i mit Forslag foreslaaet 2 Aar. Jeg skal endvidere gjøre opmærksom paa, at med Hensyn til Forsørgelsesberettigelsen er jeg enig saa-

vel med Regjeringen som med Landsthinget i, at Fremmede, for at erhverve den, først maa have Indfødsret, hvilket forekommer mig retfærdigt og billigt. Hidtil have de jo faaet denne Ret efter 5 Aars Ophold, enten de have Indfødsret eller ikke, altsaa forekommer det mig ikke, at denne Bestemmelse er for streng; men paa den anden Side er det selvsølgelig, at kan man opnaa Gjensidighed med andre Lande, kan denne Bestemmelse ændres ved en Traktat, ligesom selvsølgelig ogsaa Bestemmelserne i Wiener-Traktatens § 19 af 30te Oktober 1864 maa respekteres tilligemed den senere Tillægsakt, hvis Datum jeg ikke husker.

Med Hensyn til Forsørgelsesmaaden har jeg ikke foretaget store og indgribende Ændringer, men alligevel mener jeg, at den nuværende Forsørgelsesmaade af de Trængende i Samfundet er mindre heldig, ligesom jeg heller ikke mener, at disse Fattiggaarde, hvor tiltalende de end vare for mange — jeg har nu aldrig været nogen stor Tilhænger af dem — have løst deres Opgave paa den mest heldige Maade for Samfundet. Vel have Autoriteterne jaavel som Private gjort deres for, at de skulde administreres saa heldigt som mulig, men det er dog saaledes, at saa længe man paa den samme Anstalt, selv om der finder en Afspærring Sted, har forskjellige Individider, baade de, som ikke ere de mest fædelige, og tillige gamle, svage Mænd og Børn, og selv om en Afsondring kunde gjenneføres, vilde det dog være vanskeligt at gjenneføre den saadan, at de forskjellige Individider ikke kom i Berøring med hverandre, hvad jeg anser for uheldigt. Derfor har jeg ment, det vilde være heldigt, om disse daarlige Individider, der ofte tynge haardt paa en lille Kommune, komme under Forsørgelse af Amtet, hvilket vil kunne ske baade gennem Arbeids- og Tvangsarbejdsanstalter. Jeg har stillet Forslag i den Retning, og det er da min Mening, at Børn og Svage maa anbringes i Asyl, eller hvad man nu vil kalde dem. Jeg har med et fælles Navn kaldt dem Forsørgelsesanstalter, men overfor Børn, der ikke kunne komme til Pleieførelse, men maa følge Forældrene i Fattighuset, maa disse Anstalter indrettes saaledes, at de mere kunne betragtes som et Slags Asyl end som Arbejdsanstalter. Altsaa, jeg ønsker ikke den Sammenblanding, som nu finder Sted af de forskjelligste Individider i samme Anstalt. Jeg har foreslaaet, at Amtterne skulle være pligtige at drive saadanne Arbejdsanstalter, og at der inden en vis Tidsfrist, nemlig 5 Aar, skal være oprettet i det Mindste een saadan Anstalt. Jeg har nemlig tænkt mig, at man